



"העולם הזה" 837

תאריך: 5.11.53

כאשר עברו עשר פעמים עשר דקות, החליט המהלל כי מדידת חומו נמשכה, בכל זאת, יתר על המידה, קרא לרופאים, שכפי שאפשר היה לצפות, לא נתנו כל תשובה. במקום דיברו המגידות המרוקנות מחפצי-ערך ששוויים עלה לכמה אלפי לירות.

המהלל שנימול על-ידי שלושת הנוכחים לים תוך הכאבה יתירה, ביכר להתעלם מכל הפרשה, להמשיך באומנותו תוך החלטה על הקפדה יתירה בבדיקת זהו חם של רופאים-בדוקים, באם עוד יופיעו כאלה אצלו, אייפעס בעתיד.

מינוטים

הוא רוצה דרכון

אם צה"ל מפנה אדם למשרד הרישום ומציע לו תעודת-זהות — האם אדם זה נחשב לאזרח המדינה? שאלה זו מעסיקה כעת את בית-הדין הגבוה לצדק, אולם יותר מן השופטים היא מעניינת את הרבים שליו. הוא הואשם בניהול תעמולה תבוסתנית נגד הצבא המצרי באזור הכיבוש של ארץ-ישראל ונגד מאמץ-המילי-חמה, ונידון למעצר מיוחד באבו-עגילה, במבואות מידבר סיני, שם נשאר העסקן הקומוניסטי עד כיבוש המקום בידי יחיד דה של הפלמ"ח.

כאשר ניגשו לקאסם, בנובמבר 1948, שלושה חיילים מצריים, שעה שעמד לע" לות לאוטובוס שיסיע אותו מחאן-יוניס לעזה, הבין כי הגיע הקץ למישחק המחריב באים שלו. הוא הואשם בניהול תעמולה תבוסתנית נגד הצבא המצרי באזור הכיבוש של ארץ-ישראל ונגד מאמץ-המילי-חמה, ונידון למעצר מיוחד באבו-עגילה, במבואות מידבר סיני, שם נשאר העסקן הקומוניסטי עד כיבוש המקום בידי יחיד דה של הפלמ"ח.

מוזכיר במעצרו. אולם כאשר יצא מאבו-עגילה היה עדיין רחוק מלהיות חופשי. הוא הוכנס למחנה-שבויים של צה"ל, ונשאר בשבי עד יוני 1949. אז העלו אותו, יחד עם עוד 12 מחבריו, על מכונית-משא והורידו אותו בצנרת.

שם מצא כי נבחר, בזמן העדרו, לאותו תפקיד שמילא ביפו לפני הכיבוש: מזכיר הקונגרס. התפקיד זיכה את קאסם ביחס המקובל לגבי קומוניסטים שהם גם ערבים.

שלוש פעמים ביקש קאסם היתרי-ציאה לחוץ-לארץ, להשתתף באירועים בינלאומיים. שלוש פעמים סירב משרד-הפנים להיענות לבקשה, בטענה כי אין הוא אזרח כחוק. באופן בלתי רשמי הודיעו לו, כי מוכנים לתת לו היתרי-ציאה — בתנאי שלא ינסה לחזור לארץ. הוא סירב. עתה יחליט בית-הדין באיזו מידה זכאי פועל ערבי, שנולד במגדל, גדל ביפו, נער צר באבו-עגילה והועבר לנצרת, לדרוש דרכון של מדינת-ישראל.

אנשים

מאורע הגיגי יותר הל בשיבת הוועד המרכזי של מק"י, בה בירך ח"כ **תופיק טובי** את מוזכיר המפלגה, ח"כ **שמואל מיקוניס**, ליובל ה-50 שלו, ואמר בין השאר: "התכנסו היום לשיבה חגיגית, כדי לחגוג יום גדול למפלגתנו, שניספך בעתיד ליום גדול לעם כולו". דבריו, במקום זה, הופסקו בתשואות סוערות.

לפני 25 שנה

שערווייה סיפורות, כשחשף את חיי המין בתנועה הקיבוצית יאת רדיפתו של איש האצ"ל שב. בשער האחרון של הגיליון פורסם סיפורו של מוסינזון, "אבא עוד יחזור". * בשער הגיליון: סופר יגאל מוסינזון, דרך ההגנה באצ"ל, דרך אדם כקיבוץ, דרך גבר בעלמה.

בן-גוריון רואה את הקשת בענן * בת-האלמוות" היהודיה

של בטהובן * תופיק טובי מברך את מיקוניס

המערב. שוב נוצר שיווי-משקל ביניהם לבין ישראל.

מחקר

האהובה נחגלתה
לדוויג ון-בטהובן היה מעריץ גדול של היופי הנשי. חלק גדול מ-57 שנות חייו היה שקוע באהבת-נצח — אך מעולם לא נמשכו יחסיו עם אשה אחת יותר מ-7 חודשים. רוב האהבות הללו היו גלויות וידועות, אך אחדות מהן, שנשארו תעלומה, גרו את דימיון החוקרים הרבים שדעסקו משך 126 שנים. מאז מותו של המלחין הגדול, בחקר מסורות השראתו, השבוע הודיע לעולם חוקר ירושלמי, ד"ר ויגמונד כצנלסון, שפירסם בשווייץ ספר בשם אהובה רחוקה ובת-האלמוות, כי גילה את האהובה האמיתית, שבטהובן כינה אותה במכתביו בשם "בת-האלמוות", והצליח במקום שם ניכשלו כל חוקריו הקודמים של בטהובן. "בת-האלמוות" היא תה יופינה דייס-שטקלברג. אהותה של הרוזנת ברונסוויק, אשר רגילים היו לר"א אות בה את אהובתו העיקרית. ממנה נולד דה למלחין, בהיותו בן 42, בת בשם מינונה.

"האהובה הרחוקה" היתה אחרת לגמרי: יהודיה בשם רחל לוי-ירנהאגן, שהייתה אהבתו האחרונה הגדולה של הגאון הירשר והתולה, שמת מדלקת-ריאות שעה שעסק בחיבור הסימפונייה העשירית שלו.

פנעים

המוהל שנימול
בהיזכרם במסורת יהודית עתיקה, תורת פקודה אלוהית לאברהם, המסוכמת בארבע מילים בספר בראשית (פרק י"ז, פסוק י'), החליטו שלושה נוכלים תל-אביביים לנקום את ניקמתם של כל התינוקות היהודיים הכואבים ביום השמיני וגם לפצות את עצמם על אותו כאב בסכום לא מבי איב כלל.

בדיקה שיגרתית. למחרת קבלת ההחלטה הנ"ל, צילצלו שלושה גברים שקי טי לבוש, חובשי משקפי קרן עבות ואי-חזי נרתיקי רופאים מכונדי-מראה, כדלתו של אחד המנהלים, מוותריקי מוהלי תל-אביב.

משיצא אליהם המוהל, שעוד היה נתון בסניור הצחור אותו ענד שעתיים קודם לכן באחד מבתי-החולים בעיר, הודיעו לו האורחים כי הם רופאים שנשלחו על-ידי לישיבת הבריאות המחוזית לבצע בדיקה שיגרתית, שתוודא את מצב בריאותו של המוהל, שמתחת לסכיניו עוברים מדי חודש עשרות תינוקות רכים.

שיטה מודרנית. אחר בדיקה רפואית שיגרתית, שנראתה למוהל מהירה למדי, התלחשו הרופאים שניות מיספר, ביקשו את סליחתו של לקוחם מאונס, והורוהו להתפשט לחלוטין. המוהל המבורח הל הורגע בהודעה כי כל שהרופאים ר"ר צים הוא למדוד את חומו של הנבדק לפי שיטה מודרנית, שלא היתה אלא השיטה המקובלת במדידת חומם של תינוקות. המוהל, שהושכב עם פניו אל המיטה, נתבקש להזדיין בסבלנות משך עשר דקות, אותן החליטו הרופאים לנצל לבדיקה קצרה של קיון ואיכות כלי אומנותו של המוהל בחדר השכן.

העם מדיניות

בריחה אל תוך הגרלות

ענני הגשם הראשונים עברו על פני השמים. לאחדים בישרו סוף הקיץ המחניק, ראשית תקופה רעננה ופרייה. לאחרים לא ניבאו אלא ימים קודרים, סחרי-שמש.

על פני המאורעות רבצה כענן כבד פריי שתו של דויד בן-גוריון מהנהלת ענייני המדינה. לרוב אזרחי המדינה בישרה תקופה חדשה של הידוש החלוציות, ההחלה חדישה של המדינה אחרי שניכנסה מביחינה רוחנית למבוי סתום של התפרקות. אולם היו רבים אחרים — ובעיקר שותפיו הקרובים ביותר של דויד בן-גוריון עצמו — שברייחת מנהיגם לתוך הגדולה, בישרה להם ימים קשים של התרוצצות פנימית במפא"י ומאבק חיצוני עם השורפים בקואליציה.

בן-גוריון לא שעה לפיקפוקים הקטנים. הוא ראה את הקשת בענן, תופעת-טבע ססגונית ומאירת-עיניים. היתה זו דמותו של בן-גוריון עצמו, כפי שהיא משתקפת בעיני ההמונים.

* חמש שנים לאחר-מכן גמל מוסינזון ל"העולם הזה" על תמיכתו ב"דרך גבר", על-ידי העלאת המחזה "זרק אותו לכלבים", שבו הטיף לרצח עורכי השבועון.



בן-גוריון בליילהלו
גם ראש-הממשלה, דויד בן-גוריון, משתתף בהצגה, אחר משה ואלין, מנהל תיאטרון לילהלו, בהציגו את דמותו של ראש-הממשלה, דויד בן-גוריון, מעוצבת כבובה, עם מיקסטרון ועניבה.